

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Laus instituti Carthusiani, & quis eremitæ quisue cœnobitæ sit finis atque
perfecto. Sermo II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

resigna cordis. Proinde posset homo propter Deum humiliter obediendo, & tam in spiritu quam in natura omnem proprietatem relinquendo semetipsum ad eum exire, ut sub vno momento perfectius duceretur in Deum, quam si decem annis eodem semper modo in sublimi aliqua deuotione propria persistisset. Verbi gratia: ut si possibile foret hominem tanta præditiua esse gratia, cui visibiliter, atque ut ita dicam, personaliter Deus commemoraretur, si hunc ad obedientiam auocari cõtingeret, dicere deberet Deo: Dñe Deus meus dimitte me ad obedientiam pro tuo beneplacito nunc à te discedam. Hæc humilis relictio sui ipsius, gratior esset Deo, quam si interea cum Angelis Dei cœli delicias penetraret. Et hoc refert exempli causa Taulerus cuidam sanctimoniali in cœnobio accidisse, quam ob ardentissimum eius desiderium & amorem Christus in forma pulcherrimi pueri visibiliter visitauit. Verum ut eius synceritas probaretur, eandem virginem mox è cella tunc ad laborè monasterij contigit euocari: quæ dimisso puero Iesu in cella, ad obedientiam abiit: quæ consummata, desiderabunda cellam repetit, & iam non puerum, sed adolescentem gloriosum & fulgidum (ut putabat) XXIV. annorum, reperiens, exultabunda dicit: Dulcissime Iesu, quomodo tam exiguo tempore adeo splendidus, pulcher & grandis effectus es: Respondit Iesus: Hoc profunda fecit humilitas velocis obedientiæ tuæ. Rogemus ergo Deum charissimi fratres, ut nobis per merita sanctissimi patris nostri D. Brunonis amici sui, gratiam simplicis, humilisque obedientiæ, abnegationis, ac resignationis, infundere dignetur, qui est benedictus in secula, Amen.

Resignatio
sui omni-
moda quæ
sit præ-
cellentiæ.

Exemplum
obedientiæ
humilis at-
que velocis.

IN EADEM SOLENNITATE.

*Latus instituti Carthusiani, & quis eremita, quisue cœnobita sit
finis atque perfectio.*

Sermo II.

Simulabo eum viro sapienti, qui adificauit domum suam supra petram, Matth. 7. In his verbis charissimi ad propositum nostrum assumptis commendatur beatissimus Bruno pater noster, maximè à duobus. Primo à fortitudine. Est autem fortitudo secundum philosophum III. Ethicorum, aggressio terribilium causa boni. Et hoc insinuat cum dicitur. *Simulabo eum viro.* Ipse enim virilem, hoc est, fortem animum habuit, & hoc dupliciter secundum duas species fortitudinis, sumendo tamen fortitudinem largè, ut includat etiam temperantiam. Primo, quia fortiter & viriliter contempsit mundum, videlicet prosperitates, dignitates & honores, non solum quæ in vniuersitate multa habuit, sed etiam quæ ab Urbano summo Pontifice quondam suo discipulo maxima habere potuit. Studium quoque scholasticum (quod ceteris artibus amabat) licet sanctum, tamen suo proposito tanquam inconueniens Christi pro amore reliquit. Secundo fortis fuit quia contempsit seipsum, delectabilia sibi interdicens & tristia sustinens. Nam extenuauit corpus suum vigilijs, maceravit abstinentijs, & ceteris quæ mortificationi congruunt, afflixit disciplinis. Vnde quam austeram post conuersionem continentissimam quæ vitam duxerit poenitentialem, ac omni virtute consummatam, Gregorius & successorum testantur statuta. Non enim potuerunt sequi.

Fortitudo
quid
Fortitudinis
species duæ
quæ.
Contem-
ptus seculi
quæ exigit

Contemptus
sui quis sit.

D d d

168

tes eum filij alia statuere, siue (vt melius dicam) statuta per eum promulgare, quàm à sanctissimo patre ac magistro & viderant & didicerant. Nec verè simile est beatum Brunonem aliquid docuisse verbo, quod non perfectissimè (sicut tunc maximè opus erat) monstrasset exemplo. Secundo commendatur beatissimus ordinis fundator à sapientia, similiter & duobus modis. Primo, quia domum suam, id est, ordinem suum prudenter instituit, idè dicitur viro sapienti similis, qui ædificauit domum suam. Sapientissimè namque instituit ordinem suum, qui considerans eremiticæ & cœnobiticæ vitæ vtrinque labem & profectum, & vtriusque pericula abscondens, de vtraque meliora excepit, & vnâ ex ambabus institutionem faciens, voluit filios suos vtriusque, hoc est, cœnobiticæ & anachoriticæ perfectionem sortiri. Quippe, qui sic quidem in congregatione & sub obedientia viuerent, vt tamè socialis vitæ pericula nescirent: nec tamen sic in cœnobio iungerentur, vt vel solitudinis vel quietis fructu priuarentur sed quemadmodum prædixi, simul vtriusque vitæ perfectionem apprehenderent & finem. Est autem cœnobitæ (vt in collatione patrum. Casianus testatur) finis atque perfectio, omnia sua mortificare & crucifigere voluntates, ac secundum Euangelicæ perfectionis salutare mandatum, nihil de castino cogitare. Quam perfectionem prorsus à nemine nisi à cœnobita, qui sine solitudine sub alterius vinit imperio, impleri posse certissimum est. Eremitæ verò perfectio est exuram mentem à cunctis habere terrenis, eamq; quantum sinit humana imbecillitas, vnire cum Deo quam econtrario inter continuos fabulantium strepitus velle adipisci, tam stultum est sperare, quam præsumptuosum. Hinc planè videtur (ni fallor) charissimi, quantum nostræ institutionis professio, exat commendabilis, quæ ad vtriusque perfectionis finem suos transmittit alumnos, quæ suos professores sic gaudere facit solitudinis commodo, vt tamen adituz socialisq; vitæ non careant emolumento, vt ibi obedientiæ conquirant meritum, vbi contemplationis non patiuntur dispendium. De hac professione sanctus Bernardus patribus nostris scribens. Altissima, inquit, est professio vestra, coelos transit, par angelis est, angelicæ similis puritati, non enim solum vouistis omnem sanctitatem, sed omnis sanctitatis perfectionem, & omnis consummationis finem, & omnis conuersationis perfectionem. Non est vestrum languere circa communia præcepta, neque hoc solum attendere, quid præcipiat Deus, sed quid velit, & cætera. Cæterùm, charissimi fratres, quis nesciat si proficiendi defuerit studium, nihil nobis prodesse ordinem optimè institutum? Si non seruantes statuta laudamus, quid aliud agimus, quam proprio testimonio nos ipsos damnamus.

Secundo, commendatur à sapientia beatissimus Bruno, quod domum suam fundauit stabiliter, quia supra petram, id est, Christum. Vnde in ipsius laudem de huius ordinis stabilitate quidam exclamat, dicens: O nobilem autem sanctissimæ religionis, quæ nunquam à legibus suis & bona institutione cecidit, sicut cæteræ ferè omnes miserè labascunt. Sed omisso interim quid alieni piè de nobis sentiant, quæramus propriæ testimonium conscientie. Cogitemus cum gemitu, quantum à parum nostrorum conuersatione defecimus, quantum ab illorum perfectione distamus. Non modo loquor de promixtis vigilijs, tribus in hebdomada abstinentijs, non denique de cibo sale cili-

Sapientia S. Brunonis in duobus.

Ordinem suum quam sapienter instituit S. Bruno.

Casianus Cœnobitæ finis quis sit. Matt. 6. Eremitæ perfectio in quo consistat.

Professio Carthusianæ institutionis quam sit præcellens.

Bernardus.

Stabilitas Carthusianæ ordinis quanta.

taxat condito, & cæteris pœnitentiæ exercitijs penè abolitis, quæ licet adhuc in statutis legimus scripta, temporibus tamen nostris (quod valdè dolendū est) non solum seruata non vidimus, verùm etiam posse fieri omnino desperamus. Vtinam vel saltem cætera silentij, solitudinis, obedientiæ, ieiuniorum regularium, & similibus statuta districtè, inuiolabiliterq; custodiremus. Si non possumus (non dico non volumus) sed si non possumus, inquam, primorum patrum abstinentiæ tantum imitari rigorem, hoc tamen turpissimū nobis sit, ipsos non æmulari mortificatione vitiorum. Delicata est valdè pœnitentia nostra, qua volumus afficere carnem, & nullum afflictionis sentire dolorem. In paupertatis voto gloriari & nullam penuriam pati. Vtinam an nitamur ad id, ad quod sumus vocati: Ad pœnitentiam & luctum venimus, sed leuitatibus percrebro (& vltra quam etiam seculares decet) ac risibus inordinate vacamus. Quapropter non incongruè Esaias propheta nos arguēs: *Vocauit, inquit, eos Dominus Deus exercituum ad sletum, & ad planctum, & ad caluitium, & ad cingulum sacci, & ecce gaudium & letitia.*

Pœnitentia
delicata
quæ sit.

Esaiæ 22.

Nolo tamen charissimi, vt putet me quis vel mentis hilaritatem, vel serenitatem vultus reprehendere, quæ in congregatione viuentibus tam sunt necessaria quam iucunda, quin potius exhortari ad compunctionis cordis, ad disciplinam obseruantia regularis, & potissimum ad prouocationem mutua charitatis. Respiciamus igitur ad antiquorum patrum nostrorum feruorem, quomodo in Dei timore per cellulas diuini & mutua nihilo minus charitatis germanitate coniuncti, pro æmulatione virtutum ingentia exercebant studia, certamina & agones. Studebat vnusquisque (dum conueniebant) altero benignior, altero patientior, humilior, obedientior quæ inueniri. Catebant singuli alterutrum inobedientiæ, tepiditatis, leuitatis aut negligentia relinquere exemplum. Hic zelus, videlicet boni exempli (sine quo statuta scripta parum valent) validissima est ordinis columna, quæ dum perierit, & ordinem perire necesse est. Hunc zelum cum patribus nostris etiam nos habere, ac posteris nostris commendare, & debemus & possumus. Ea propter excitate fratres corda vestra, & quare monasterium intrastis, curue Carthusienses estis, recolite. Nunquid vt hoc genere vestium induamini? Nunquid vt raso incedatis capite? hæc & alia multa id genus signa sunt, quæ non monachum faciunt, sed ostendunt. Quid tunc facit monachum? Paupertas spiritus, sobrietas, abstinentia delectationum sensualium, mortificatio passionum, extirpatio vitiorum, continentia sensuum, abdicatio propria voluntatis, humilitas, mansuetudo, puritasq; cordis, obedientia, patientia, charitas ac reliquæ virtutes, quæ nos separant à mundo, conformant Christo, coniungunt Deo. Studeat vnusquisque bonum in se exemplum præbere, & quantum in se est non tam verbis, quam operibus quid agendum sit, & quid fugiendum fratrem suum docere. Studeat vnusquisque ad meliora semper progredi, & suo inuiter exemplo alios ac in se ostendat quomodo oporteat se humiliare, mortificare atque subijcere, ad laudem Domini nostri Iesu Christi, qui est benedictus in secula,

Feruor anti-
quorum pa-
trum quâus

Zelus boni
exempli quâ
sit validissi-
ma religio-
nis columna.

Monachum
quid faciat.

Exemplum
bonæ vitæ
proximis
nostris esse
præbendū.

Amen.

Eddd 2

IN